

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3463/2021. (XI. 3.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

1. Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 35.K.703.986/2020/20. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránti alkotmányjogi panaszt visszautasítja.
2. Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.I.35.058/2021/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránti alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A gazdasági társaság indítványozó csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselője (dr. Kodela Viktor ügyvéd) útján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő.
- [2] Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal élt a Fővárosi Törvényszék 35.K.703.986/2020/20. számú ítélete ellen, – a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága 2234176165 iktatószámú másodfokú határozatára, és a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Kelet-budapesti Adó- és Vámigazgatósága 2105525809 iktatószámú elsőfokú határozatára is kiterjedően – azok alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt.
- [3] Az alapul szolgáló ügyet illetően az indítványozó előadta, hogy az elsőfokú adóhatóság általános forgalmi adó bevallások utólagos vizsgálatára irányuló ellenőrzést folytatott le nála. Az adóhatóság elsőfokú határozatában általános forgalmi adónemben adóhiánynak minősülő különbözetet állapított meg, adóbírságot és késedelmi pótlékot szabott ki. A másodfokú hatóság az elsőfokú határozatot helybenhagyta. A másodfokú adóhatósági határozat ellen az indítványozó keresetet terjesztett elő; a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 21.K.33.692/2017/9. számú ítéletével az alperesi másodfokú határozatot – annak semmisségére hivatkozással – hatályon kívül helyezte, és az alperest új eljárás lefolytatására kötelezte. A megismételt eljárásban az adóhatóság az elsőfokú határozatot helybenhagyta, amely másodfokú határozat felülvizsgálata iránt az indítványozó keresetet nyújtott be; a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 26.K.31.967/2018/18. számú ítéletével az alperes másodfokú határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedően – hivatkozással a Kúria irányadó ítélezési gyakorlatára – megsemmisítette és az elsőfokú adóhatóságot új eljárás lefolytatására utasította. A jogerős ítélet ellen az alperesi adóhatóság terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, mely nyomán a Kúria a Kfv.I.35.696/2018/9. számú végzésével a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, és az eljáró bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. A Kúria a fenti végzésében megállapította, hogy a kiadmányozás hibájára alapított okból az adóhatósági határozatok az 1/2019. KMPJE jogegységi határozat értelmében nem tekinthetők semmisnek. A megismételt eljárásban a Fővárosi Törvényszék az indítványban támadott ítéletével az indítványozó keresetét elutasította; az ítélettel szembeni felülvizsgálati kérelem befogadását a Kúria Kfv.I.35.058/2021/2. számú végzésével megtagadta.
- [4] Az indítványozó ezt követően alkotmányjogi panasszal élt a Fővárosi Törvényszék 35.K.703.986/2020/20. számú ítélete ellen – a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága 2234176165 iktatószámú másodfokú határozatára, és a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Kelet-budapesti Adó- és Vámigazgatósága 2105525809 iktatószámú elsőfokú határozatára is kiterjedően – azok alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt. (A Kúria felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadó végzését nem támadva.) Álláspontja szerint sérült a tisztességes hatósági és bírósági eljáráshoz való alapjoga azáltal, hogy számára az adóhatóság az iratbetekintést nem engedélyezte; az ügyben olyan bíró járt el, aki 3 évvel korábban az adóhatóságnál dolgozott vezető beosztásban. A tisztességes eljáráshoz való joga sérelméhez vezetett továbbá az, hogy a sérelmezett ítéletében a Fővárosi Törvényszék elfogadta a Kúria megállapítását, ami szerint a kiadmányozás hibájára alapított okból az adóhatósági határozatok semmissége az 1/2019. KMPJE jogegységi határozat után nem alkalmazható. Ezáltal a Törvényszék jogszabálynak nem minősülő jogegységi határozat felhasználásával úgy bontotta fel

a jogszabálysértésben nem szenvedő jogerős ítélet (a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 26.K.31. 967/2018/18. számú ítélete) jogerejét, hogy arra jogszabályi felhatalmazása és jogalapja sem volt. Ezen túlmenően sérelmezte az adóhatósági eljárás időtartamát, valamint – utalva az Alkotmánybíróság 25/2020. (XII. 2.) AB határozatára – kifogásolta, hogy az adóbírság kiszabásakor az adóhatóság nem mérlegelte a határozathozatal időtartamát.

- [5] Az alapjogi sérelmet az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése, XXIV. cikk (1) bekezdése, valamint B) cikk (1) bekezdése tekintetében látta megvalósulni.
- [6] Az indítványozó kérte az alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 61. § (1) bekezdése alapján hívja fel a Fővárosi Törvényszéket az ítélet végrehajtásának az alkotmánybíróági eljárás végéig történő felfüggesztésére.
- [7] 2. Ezt követően az indítványozó újabb beadványt terjesztett elő, melyben az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontja, az Abtv. 27. § (1) bekezdése és 43. § (1) bekezdése alapján a Kúria Kfv.I.35.058/2021/2. számú – a felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadó – végzésének az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésébe ütközését állítva, kérte annak megsemmisítését, valamint a Törvényszék felhívását arra, hogy a jogerős ítélet végrehajtását a jelen alkotmánybíróági eljárás befejezéséig függeszse fel.
- [8] Az ügyben folyamatban volt felülvizsgálati eljárás során a Kúria Kfv.I.35.058/2021/2. számú végzésével az indítványozó által benyújtott felülvizsgálati kérelem befogadását még az alkotmányjogi panasz benyújtását megelőzően megtagadta. Az eredeti alkotmányjogi panaszban az indítványozó a Kúria befogadást megtagadó végzését nem támadta. Az indítvány a Fővárosi Törvényszék jogerős döntésével szemben azonban határidőben került benyújtásra, alapjogsérelmét az indítványozó egyértelműen a jogerős döntésre vezette vissza, ezért a törvényi feltételeknek megfelelő, határidőben érkezett indítványt az Alkotmánybíróság főttkára nyilvántartásba vette. Az ezt követően a Kúria felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadó végzése ellen előterjesztett újabb alkotmányjogi panasz – mint azonos indítványozótól, és azonos ügyből származó beadvány – az Ügyrend 35. §-a alapján indítványkiegészítésnek tekintendő.
- [9] Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. §-a értelmében, tanácsban eljárva megvizsgálta az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényi feltételeit.
- [10] Az Abtv. 27. §-a szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontja alapján alaptörvény-ellenes bírósági döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az indítványozó az alapul szolgáló ügyben felperes volt, az Abtv. 27. § (2) bekezdés *a)* pontja értelmében érintettsége fennáll, az alkotmányjogi panasz tekintetében indítványozói jogosultsággal rendelkezik. Jogorvoslati lehetőségét kimerítette.
- [11] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panasz benyújtására a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül van lehetőség. A jogerős bírósági ítéletet (a letöltési igazolás szerint 2021. január 19-én) vette kézhez az indítványozó, a panaszt 2021. március 19-én – határidőben – terjesztették elő. Az ügyben rendkívüli jogorvoslati eljárás nincs folyamatban.
- [12] Az Abtv. 52. §-a értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában megjelölte az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontját, és az Abtv. 27. §-át, amely alapján az alkotmányjogi panasz eljárást kezdeményezte, valamint a megsemmisíteni kért bírósági döntéseket, és az előzményül szolgáló hatósági határozatokat, valamint az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit. Beadványaiban előadta, hogy álláspontja szerint a bírósági döntések miért ellentétesek az Alaptörvény felhívott rendelkezéseivel, ezzel részben eleget tett a határozott kérelem törvényi feltételeinek.
- [13] Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírósági döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadható be. Az indítvány eltérő indokaira tekintettel az Alkotmánybíróság külön vizsgálta a jogerős bírósági ítélet, illetve a Kúria felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadó végzése elleni alkotmányjogi panasz befogadhatóságát.
- [14] 3. Az indítványozó a jogerős bírósági ítélet elleni beadványában többek között az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében rögzített jogbiztonság elvének sérelmét állította. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata alapján alkotmányjogi panasz csak az Alaptörvényben biztosított alapjog sérelmére alapítható. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése tekintetében az abban megfogalmazott jogállamiság és jogbiztonság alkotmányos követelményére hivatkozásnak csak kivételesen, a visszaható hatályú jogalkotásra és a felkészülési idő hiányára

- alapított indítványok esetében van helye {3062/2012. (VII. 26.) AB határozat, Indokolás [171]}. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése nem jogot, hanem olyan jogelvet tartalmaz, amelynek egyedi érintett vonatkozásában fennálló sérelme önmagában nem valósulhat meg, így arra alkotmányjogi panasz nem alapítható {3315/2014. (XI. 21.) AB végzés, Indokolás [11]}. Alkotmányjogi panasz esetében az Alaptörvény B) cikkére mindezek alapján nem lehet alappal hivatkozni, mert az nem alapjogi rendelkezés {3195/2015. (X. 14.) AB határozat, Indokolás [29]; 3090/2016. (V. 12.) AB határozat, Indokolás [46]; 3185/2020. (V. 27.) AB végzés, Indokolás [13]; 3403/2020. (X. 29.) AB végzés, Indokolás [12]}.
- [15] Az indítványozó által az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése, valamint XXIV. cikk (1) bekezdése tekintetében előadott érveit illetően az Alkotmánybíróság a rendelkezésre álló iratok (alkotmányjogi panaszbeadvány, bírósági ítélet) alapján arra a megállapításra jutott, hogy az indítványozó valójában nem alkotmányossági problémát tárt fel. Az indítványozó az eljárás során vélt vagy valós sérelmeit – melyeknek egy része az eljárás során orvoslásra került (irat betekintés), más részét korábban nem is sérelmezte (elfogultság) – kívánta alkotmányossági vizsgálat keretében felülvizsgáltatni. Az alkotmányjogi panasz végső soron arra irányult, hogy az adóhatósági vizsgálat eredményét, és az abból levont jogi következtetéseket az Alkotmánybíróság a hatóságoktól és a bíróságoktól eltérő módon értékelje, illetve a bíróság által elfoglalt jogi álláspontot vizsgálja felül.
- [16] Az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja, valamint az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján a bírósági eljárást befejező döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú felülvizsgálatára van hatásköre. A bírósági döntések ellen benyújtott alkotmányjogi panasz nem tekinthető a további jogorvoslattal nem támadható bírósági döntések általános felülvizsgálati eszközének, mivel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszon keresztül is az Alaptörvény és az abban biztosított jogok védelmére hivatott {3111/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [3]}. Ebből következően az Alkotmánybíróság a bírósági döntés irányának, a bizonyítékok körének, bírói mérlegelésének és értékelésének felül bírálataira nem rendelkezik hatáskörrel {3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]; 3300/2018. (X. 1.) AB végzés, Indokolás [13]; 3369/2018. (XI. 28.) AB végzés, Indokolás [11]}.
- [17] 4. A Kúria felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadó végzésével szemben előterjesztett alkotmányjogi panaszt illetően az Alkotmánybíróság korábban már állást foglalt a tekintetben, hogy a Kúria felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadó végzése a bírósági eljárást befejező egyéb döntésnek minősül, és alkotmányjogi panasszal támadható {lásd: 3245/2019. (X. 17.) AB végzés, Indokolás [14]; 3188/2020. (V. 27.) AB végzés, Indokolás [11]}.
- [18] Azonban a jelen ügyben is fenntartja azt a korábbiakban kifejtett álláspontját, miszerint „[a] Kúria azon döntése, mely – a Kp. 118. § (1) bekezdése alapján – a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő peres féltől várja el, hogy a kérelem befogadhatóságát az ott taxatív felsorolt valamely okra hivatkozva maga indokolja, és e jogszabályhelyet úgy értelmezi, miszerint a befogadás feltétele – a formai okokból történő visszautasíthatóságon túl – az ilyen okok kérelmező általi, tartalmi jellegű bizonyítása, nem vet fel alkotmányossági problémát” {3023/2020. (II. 10.) AB végzés, Indokolás [18]; 3188/2020. (V. 27.) AB végzés, Indokolás [21]}. Ezen túlmenően annak megítélése, hogy a felülvizsgálati kérelem befogadásának feltételei fennállnak-e, szakjogi-törvényértelmezési kérdés, melyben az Alkotmánybíróság – következetes gyakorlatának megfelelően – a Kúria döntését nem bírálhatja felül {3365/2019. (XII. 16.) AB végzés, Indokolás [21]; 3308/2019. (XI. 18.) AB végzés, Indokolás [20]; 3188/2020. (V. 27.) AB végzés, Indokolás [22]}.
- [19] 5. Tekintettel arra, hogy a jelen ügyben nem merült fel olyan, a bírósági döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés, mely az alkotmányjogi panasz befogadását indokolta volna, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadását az Abtv. 56. § (2) bekezdése értelmében, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a*) pontjára figyelemmel, az Abtv. 56. § (3) bekezdése alapján rövidített indokolással ellátott végzésben visszautasította.
- [20] Az indítványozó alkotmányjogi panaszbeadványaiban kérte a sérelmezett jogerős bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését is. Tekintettel arra, hogy az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadását visszautasította, az Abtv. 61. § (1) bekezdése szerinti, végrehajtás felfüggesztése iránti kérelmet nem vizsgálta.

Budapest, 2021. október 19.

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető, alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybíróság ügyszám: IV/819/2021.

